

Noorte omaalgatus Värskas Gümnaasiumi näitel - õpilasfirma ILUHELKUR

Helena Kudre

Tutvustan teile üht võimalust oma koolis liikluskasvatuse teistmoodi ja huvipakkumalt läbiviimiseks ja noorte omaalgatuse ning ettevõtluse toetamiseks. Värskas Gümnaasiumis õpetatakse majandusõpetust juba 16 aastat rahvusvahelise programmi järgi, mida kordineerib Eestis Junior Achievement Eesti SA. Selle raames tegutsevad ka õpilasfirmad, et praktiliselt läbi teha ühe ettevõtte tegevus algusest lõpuni. Miks ma alustan liikluskasvatuse konverentsi ettekannet majandusõpetusega on sellepärast, et ilma õpilasfirmata poleks nii aktiivset liiklusalast tegevust meie koolis toimunud. Nimelt õpilasfirma tegevusena sai see toimuma just õpilaste poolt ja see avaldas suurt positiivset mõju just kaasõpilastele ja noortele. Alati tekitab elevust, kui õpilased annavad ise kaasõpilastele tunde.

Õpilasfirmade tegevusele on kindlad eeskirjad, tegutsevad põhikirja järgi, peavad raamatupidamist, jne nagu päris ettevõtteid, mis on üpris aeganõudev ja töömahukas koolitundide kõrvalt. Lisaks veel toodangu e. helkuriresemete valmistamine.

Meie õpilasfirma põhieesmärkideks olid:

1. õpilasfirma programmi läbimine
2. ohutu liiklemise propageerimine

Kuna meie õpilasfirma pakkus teenusena ka helkurkoolitust oli just suuresti helkurkoolitus see, mis tõstis ohutu liiklemise teadlikkust noorte seas. Koolis oli teada, kust pidevalt sai osta helkurtooteid ja mängida liiklusalaseid mängu ja vaadata filme, s.o. kooli raamatukogus. Helkurkoolituse tegevus sai teoks aga tänu koostööle Lõuna Regionaalse Maanteeametiga. Majandusõpetust ja õpilasfirmade tegevust toetab ka EAS Setomaa Valdade Liidu kordineerimisel.

Õpilasfirma tüdrukud said väga hästi oma tegevusega hakkama ja tõid koju Eesti üritustelt mitmeid auhindu. Samuti esindasid nad vääriliselt Eestit ka Euroopa õpilasfirmade üritusel, mille tulemusena on loodud ka rahvusvaheline ühisfirma Drive dry-Iluhelkur, kus teevad koostööd Belgia Kuningliku Lütseumi õpilasfirma, Antwerpenis ja meie õpilasfirma.

Samas tõstsid nad kõikidel üritustel osalejate ohutu liiklemise teadlikkust pakkudes trendikaid helkurtooteid ja tehes helkurkoolitust.

Daisy Kudre

Kuna meie koolis on majandusõpetus alati väga heal tasemel olnud ja on olemas õpilasfirmade juhendaja Helena Kudre, siis on meie koolis juba 34 õpilasfirmat tegutsenud. Eelmisel aastal otsustasime meie, 10.klassi neli aktiivset tüdrukut, kelle jaoks õpilasfirma loomine ja kõik sellega seonduv väga huvitavana tundus enda õpilasfirma luua.

Toote valimine ei osutunud meil eriti raskeks. Ajakirjast Käsitöö leidsime artikli, mis andis idee kaunistada helkureid. See tundus meile huvitav ja kuna me kõik oskame hästi käsitööd ja heegeldamist ning meie piirkonnas on levinud kaunis seto pits, otsustasimegi hakata tootma helkureid, mis on heegelpitsiga kaunistatud.

Nime valimine osutus meie firmal kõige raskemaks. Õpilasfirma loomiseks olid kõik muud tingimused loodud, kuid nimi oli valimata. Ajurünnaku tulemusena kogunes lõpuks kümmekond erinevat nime, millest valisime välja IluHelkur. See vihjab hästi meie tootele, ehk seda, et me pakume ilusaid trendikaid helkurilaadseid tooteid. Juhendaja otsis Internetist helkurfirmade toodangu näidiseid ja uuris helkurite materjale, millest helkureid tehakse. Tahtsime koos kooli juhtkonnaga teha kooli logoga helkureid, kuid hinnapakkumised olid üpris kõrge hinnaga ja kogused suured, milleks meil nappis raha. Samas jagas politsei koolis kõikidele õpilastele tasuta helkureid ja meie kallid helkurid oleks kätte jäänud.

Seega IluHelkur tooteks saidki helkurid, mis on käsitsi kaunistatud. Poest ostsime erinevaid helkurpaelu ja valmishelkureid (Põlva Tarbijate Ühistu müüs soodushinnaga), mille ümber heegeldasime erinevaid motiive. Kaunistasime helkureid ka traditsioonilise värvilise setu pitsiga, mis tõstab esile Setomaa omakultuuri. Toote arendusena lisandusid hiljem helkurtooted, mis on erinevate kivikeste ja pärlitega kaunistatud. Valmistasime ka helkurkleepse e. diskokleepse, mis samuti on kaunistatud.

Erinevaid helkurite variante sai testitud koostöös Maanteeameti ja politseiga ehk oleme kindlaks teinud, et meie toode on kvaliteetne. Juhendasid meid ka käsitööõpetaja ja maanteeameti töötaja Triinu Õispuu. Samas avastasime, et kaubanduses müüakse helkurpaela nimetuse all ka vähehelkivat värvilist materjali. Erinevate sündmuste puhul valmistasime erinevaid helkuresemeid: jõuludeks päkapikke, sõbrapäevaks südamekujulisi helkureid jne.

Teenusena pakkusime helkurkoolitust, kuna pidasime väga tähtsaks, et kõik inimesed oleksid informeeritud helkuri vajalikkusest. Eelnevalt läbisime Maanteeameti poolt korraldatud helkurkoolituse Võrus, mille kohta väljastati ka meile tunnistused. Tegime Powepoint'i esitlust, kus on oluline helkuri kandmise kohta slaididel välja toodud. Samuti on meil Maanteeameti poolt saadud palju liikluskäitumise ja helkurvideoid, mida klassides näidanud oleme. Koolitusi oleme läbi viinud õpilasfirmade laatadel ja koolis.

Maanteeamet rahastas ka meie projekti "**Õpi ise ja õpeta teisi**".

Enda toodet ja teenust oleme pakkunud mitmetel laatadel Eestis (Pärnus, Värskas, Raplas, Tallinnas, Võrus ja Portugalis Lissabonis Euroopa õpilasfirmade üritusel. Müügistrateegiana kasutasime me üritustel reklaamistendi ning jagasime oma **visiitkaarte**. Visiitkaartidel on meie kontaktandmed ja logo. **Logo** kujutab endast IluHelkuri initsiaale I ja H ning seda kaunistavad taevatähekesed, mis omakorda kujutavad helkuri helendamist pimedal ajal.

Meie tunnuslauseks on **IluHelkur päästab elu**. See tähendab, et meie toodanguks on helkurid ning see pole üksnes ilus, vaid ka väga kasulik, kuna helkur võib pimedal ajal liigeldes elusid päästa.

Omaalgatuslikel müükidel oleme riputasime üles ka kuulutusi ja reklaame. Reklaammaterjalid on tehtud kõik hõbedasele paberile, mis sarnaneb helkurikangaga. Artikleid on meist avaldatud ajalehtedes Koit, Setomaa, Värska Valla Leht. Pidevalt on kajastanud meie tegemisi Värska Gümnaasiumi koduleheküljel.

Õpilasfirmade laatadelt oleme võitnud ka auhinna. Pärnu laadal saavutasime parima teenuse auhinna. Rapla õpilasfirmade laadal pälvisime parima stendi auhinna ning helkurkoolituste läbiviimise eest eripremia. Võru ürituselt aga koolisõbralikuma toote auhinna. Analüüsis oma tegevust, tegime SWOT analüüsi.

<p style="text-align: center;">TUGEVUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kätsiti tehtud-rahvuslikud <ul style="list-style-type: none"> • Odav müügihind • Lai valik-kõik erinevad • Praktiline ja vajalik 	<p style="text-align: center;">NÕRKUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toode mõeldud enamjaolt naissoost isikutele (kaunistused) <ul style="list-style-type: none"> • Valmistamine aeganõudev • Vähene reklaam
<p style="text-align: center;">VÕIMALUSED</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koostöövõimalused • Tootearendus, muuta toodet veel kvaliteetsemaks, valmistada ka muid tooteid helkurpaelast 	<p style="text-align: center;">OHUD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vähe aega tootmiseks ja müügiks • Helkureid jagatakse ka tasuta, seega on paljudel helkurid olemas • Helkuri kandmise aeg on hooajaline

Meie eesmärgiks oli tutvustada helkuri tööpõhimõtet ja laiendada helkurit kandvate inimeste hulka. Ja me ise kogesime, et see meil õnnestus, sest nõudlus meie helkurtoodete vastu oli nii suur, et me jäime jänni valmistamisega ja tänaseks ongi järgi ainult üheke, mida hoidsime näidiseks. Eelviimased ostis ära haridusminister, kui meil koolis käis ja meie tegemisi kiitis.

Ingrid Vako

Mina tutvustan lühidalt koostööprojekti „Õpi ise ja õpeta teisi“, mida nõustas ja rahastas suuresti Lõuna Regionaalne Maanteeamet. Projekti kirjutas õpetaja, kuid läbi viisime ja aruande koostasime koos.

Projektil „Õpi ise ja õpeta teisi“ oli 2 etappi

I Etapp: Setomaa valdade koolide (Mikitamäe, Meremäe, Misso ja Värskas) ning Kanepi Gümnaasiumi õpilaste õppereis Tallinnasse 12.-13.veebruar 2010

Üheks eesmärgiks oli õpetada õpilastele suurlinnas ohutut liiklemist

Õppereisil osales 38 õpilast ja 5 õpetajat. Õpilased said Tallinna sõidul bussis Tallinna kaardid ja otsisid meie juhendamisel kaardil õppereisi marsruudid, mis linnas ühiselt läbitakse. Läbitud marsruudid olid:

1. Politseimaja

2. Majutuskoht: (Mihkli Hotell; Endla 23)

3. Estonian Business School: (Lauteri tn 3).

4. Eesti Rahvusraamatukogu (Tõnismägi 2) ja jälle majutuskoht

Õhtune linnaretk rahvusraamatukokku jalgsi toimus suure lumesaju tõttu enamjaolt hanereas.

Toimus ekskursioon Tallinna Politseimajja, kus komissar Kristel-Liis Kaunismaa tutvustas politsei juhtimiskeskust ja ohutut liiklemist Tallinnas. Õpilastele jagati liiklusohustuslaseid meeneid ja kaasa saime õppefilmi „Turvavöö võib päästa elu“, mida vaatasime kojusõidul bussis.

Teiseks eesmärgiks oli väärtustada helkuri kandmist

Tallinna sõidul bussis toimus helkurkoolitus koos õppematerjalidega (videod, mängud, helkurid, reklaamid). Õpilasfirma liikmed rääkisid bussi mikrofoni helkuri kandmise vajalikkusest, aluseks PowerPoint esitlus. PowerPoint esitlust televiisoris bussi tehnika ei võimaldanud näidata. IluHelkuri tüdrukud näitasid enda helkurtooteid ja MNT –lt saadud mängu. Lõputestiks küsisime ka küsimusi helkuri kohta. Tublimad said auhinnad. Kõikidele õppereisil osalejatele jagasime Maanteeametilt saadud tasuta helkurid. Õppereisil osalejad nägid õppefilme "Helkur" ja "Koolilaps liikluses"

Õpilasfirmade tutvustamisüritusel Eesti Rahvusraamatukogus, kus osales ligi 300 õpilast ja õpetajat, tutvustasime enda firmat ja koostasime reklaami. Helkurkoolituse esitlus aitas noori teavitada, miks on helkuri kandmine vajalik ja kuidas tuleb helkurit kanda. Õppereisil osalenud õpilasfirmad said ÕF IluHelkuri poolt väljaantud tunnistuse saadud teadmiste kinnituseks.

Kolmandaks eesmärgiks oli osata valmistada trendikaid helkurtooteid.

Meie õppisime valmistama ise nõuetele vastavaid helkureid ja täiendasime setu värvilise pitsiga kaubandusest tarnitud helkureid. Sõbrapäevaks valmistasime südamekujulisi diskohelkurkleepse. Kokku jõudsime teha umbes 150 helkurtoodet. Tutvusime Eesti helkurfirmade toodetega. Tegime toote arendust - nõutavamad olid valged helkurpaelast setu pitsiga ääristatud helkurid.

Projekti II etapp, saadud teadmiste levitamise etapp, toimus veebruaris ja märtsis ning hõlmas helkuri kandmise vajalikkuse õpetust.

Selleks tegime koolis helkurikandmise vajalikkuse ja nõuetekohase kandmise koolitusi. Viisime koolis arvutiklassis läbi **helkurkoolituse tunde** 1. - 6. ja 10 klassi õpilastele: kokku 84 õpilast. Tunnis tutvustasime helkurkoolituse PowerPoint esitlust, mängisime liiklusmänge, vaatasime filme ja tegime viktoriini. Tublimad said auhinnaks Maanteeameti poolt antud meeneid.

Õpilasfirma IluHelkur liikmed kontrollisid 26. veebruari hommikul kooli garderoobide juures õpilastel helkurite olemasolu. 1.-6. klassi õpilaste seas puudus helkur vaid üheksal lapsel. Neile, kel helkur puudus, kinnitasime helkuri jope külge. Kõik helkurkoolitusel osalenud õpilased omavad helkurit (mõnedel mitu). Ka Värska Gümnaasiumi töötajad väärtustavad rohkem helkuri kandmise vajalikkust.

Esitlustel kandsime helkurveste ja MNT-i T-särke.

Koolis toimus ka meie poolt õppereisi teadmiste edasiandmine vahetundides ja sõbravestlustel. Õppematerjalid jäid pikaajaliseks kasutamiseks kooli raamatukokku ja mängunurka.

ÕF IluHelkur on koostanud oma tegevuse kohta lõpparuande ja esitanud Eesti Junior Achievementile - pääses lõppfinaali.

Leiame, meie projekti tegevus aitas suuresti kaasa, et kogukonna õpilased oskavad ohutult liigelda ja helkurit kanda. Oma tegevuse eripäraks loeme just seda, et meie, olles ise ka õpilased õpetasime kaasõpilasi, mis oli põnev ja osalejatele üllatav. Seega ehk ka rohkem meelde jääv. Samas tehes seda läbi õpilasfirma, saime ka kogemused ettevõtte tegevuse kohta ja seda ka Euroopa tasemel.

Helkurkoolitus algklassidele - katse

Helkurkoolitus algklassidele – tegevused

Helkurkoolitus bussis

Ministri visiit

Tallinna laad